

Nr 872

Av fröken **Elmén m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 73, angående utbildning av arbetsterapeuter och sjukgymnaster.*

(Lika lydande med motion nr 718 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 73 angående utbildning av sjukgymnaster och arbetsterapeuter föreslås en samordning av utbildningarna samt en utbyggnad av terapeututbildningen beträffande såväl innehåll som omfattning. För såväl arbetsterapeuter som sjukgymnaster kommer intagningen av antalet elever att öka.

I propositionen föreslås att utbildningen skall bedrivas under sjukvårdshuvudmännens ansvar, förutom utbildningen av sjukgymnaster i Stockholm och Lund, vilken tills vidare skall bedrivas i statens regi. Departementschefen föreslår vidare att arbetsterapeututbildning ordnas i Göteborg, Linköping, Örebro och vid Mörby lasarett i Danderyd i sjukvårdshuvudmännens regi och att statsbidrag bör utgå enligt för central yrkesskola gällande grunder (kungl. brev den 18 november 1963). Det administrativa och pedagogiska överinseendet över denna utbildning bör enligt propositionen ligga hos skolöverstyrelsen. Vidare räknar departementschefen med att utbildning av sjukgymnaster i Göteborg skall komma till stånd och samordnas med terapeututbildningen. Utbildningen på dessa nya platser skulle börja läsåret 1965/66.

Då tveksamhet f. n. råder i fråga om huvudman och tillsynsmyndighet för utbildningen, vilket remissyttrandena visar, vore det lämpligt att riksdagen nu inte binder sig i denna fråga utan lämnar den öppen.

Om inte hela denna undervisning flera år framåt skall bli nödsakad att arbeta i provisoriska och trånga lokaler, måste en snabb utbyggnad av rehabiliteringsavdelningarna vid respektive sjukhus komma till stånd. Sjukvårdens byggnadsbehov är f. n. mycket stort och resurserna begränsade. Då vissa områden anses av sjukvårdshuvudmännen ha en större angelägenhetsgrad än rehabiliteringsavdelningarna, föreligger stor risk att utbyggnaden av dessa kommer att skjutas på framtiden. Framför allt är det nödvändigt att få till stånd en utbyggnad av sjukavdelningarna för långtidfallen, där för närvarande långtidssjuka inte kan få den vård de behöver.

Centrala rehabiliteringsberedningen förutsåg i sin år 1962 utkomna skrift »Rehabilitering» nödvändigheten av att effektiv hjälp med finansieringen måste lämnas huvudmännen om man snabbt skulle kunna bygga ut rehabiliteringsorganisationen och i detta fall utbildningen.

Beredningen skriver härom:

Om man icke väljer vägen över riksstaten erbjuder sig andra möjligheter. Beredningen, som i det föregående understrukt betydelsen av utbyggnaden av rehabiliteringsverksamheten från bl. a. den allmänna försäkringens synpunkt, anser det härvid böra övervägas att nu fullfölja den i samband med beslutet om den allmänna tilläggspensioneringen (ATP) framförda tanken, att en del av kostnaderna för utbyggnaden av rehabiliteringsorganisationen skall bäras av tilläggspensioneringen. Sålunda anförde dåvarande chefen för socialdepartementet i propositionen den 13 mars 1959 med förslag till lag om försäkring för allmän tilläggspension m. m. (nr 100, s. 70), att det borde övervägas att låta tilläggspensioneringen bära en del av kostnaderna för den utbyggda rehabiliteringsorganisation, som planeras, eftersom denna komme att minska behovet av förtidspension och följaktligen leda till besparingar för pensioneringen. Även Särskilda utskottet underströk i sitt utlåtande samma år över propositionen (nr 1, s. 116) vikten av departementschefens däri gjorda uttalande, att en väl utbyggd rehabiliteringsorganisation är nödvändig för att man genom lämpliga åtgärder effektivt skall kunna minska behovet av förtidspension. I likhet med departementschefen ansåg utskottet, att i den mån rehabiliteringsåtgärder kunde anses leda till minskning av försäkringens utgifter för utbetalning av pensioner, försäkringens medel borde kunna användas till finansiering av rehabiliteringsverksamheten.

CRB pekar här på möjligheten att för utbyggnad anlita bl. a. ATP-fonderna.

Att bedriva fullvärdig utbildning av arbetsterapeuter och sjukgymnaster i olämpliga och provisoriska lokaler måste vara oerhört krävande. Samtidigt gäller det att få till stånd en adekvat vård och rehabilitering enligt moderna principer av patienterna.

Vi anser att frågan om finansiellt stöd för nödvändig utbyggnad av rehabiliteringsavdelningar i samband med utbildning av arbetsterapeuter och sjukgymnaster snabbt måste utredas.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 73 måtte

1. uttala att huvudmannaskap och tillsynsmyndighet för utbildning av sjukgymnaster och arbetsterapeuter nu endast ordnas provisoriskt enligt i propositionen angivna linjer och att frågan härom således lämnas öppen för framtida ställningstagande i avvaktan på erfarenheter och fortsatt utredning, samt

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om snabb utredning av frågan om det finansiella stödet till utbyggnad av rehabiliteringsavdelningar vid de sjukhus, där utbildning av arbetsterapeuter och sjukgymnaster skall äga rum.

Stockholm den 7 april 1964

Bertil von Friesen

Hans Broberg

Brita Elmén
Sven Gustafson
i Göteborg